

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.1.9
C(2023) 267 final

Dr. KÖVÉR László
Az Országgyűlés elnöke
Kossuth Lajos tér 1-3.
H – 1357 Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Bizottság köszönettel vette az Országgyűlés véleményét a növényvédő szerek fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslatról {COM(2022) 305 final}.

A javaslat olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek kulcsfontosságúak „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia peszticidekkel kapcsolatos vonatkozásainak megvalósításához, amely stratégia az európai zöld megállapodás központi eleme. Ennek végső célja a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerre való átállás biztosítása, és hangsúlyozza a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncon belüli pozíciója megerősítésének fontosságát is. E tekintetben a Bizottság üdvözlí, hogy az Országgyűlés egyetért a javaslatnak a biztonságos és megfizethető élelmiszer-termelésre, a fenntarthatósági elvek tiszteletben tartására és az ökoszisztémák megőrzésére irányuló célkitűzéseivel.

A Bizottság komoly figyelmet fordít az Országgyűlés által a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia céljaival összhangban a növényvédő szerek használatának és következképpen kockázatának csökkentésére vonatkozó, jogilag kötelező erejű célok meghatározására irányuló javaslattal kapcsolatban felvetett aggályokra, valamint az Országgyűlés álláspontjára, mely szerint a javasolt megközelítés nem képezte hatásvizsgálat tárgyát, és nem tartja be a szubszidiaritás elvét. A Bizottság elismeri továbbá annak fontosságát, hogy – amint arra az Országgyűlés rámutat –, nagyobb rugalmasságot kell biztosítani a tagállamok számára saját céljaik meghatározása során, figyelembe véve az olyan tényezőket, mint a múltbéli előrehaladás különböző szintjei, a peszticidhasználat intenzitása és a környezeti terhelés.

A Bizottság biztosítani kívánja az Országgyűlést arról, hogy átfogó hatásvizsgálat készült, amely teljes mértékben megfelel a Bizottság minőségi jogalkotásra vonatkozó elveinek. E folyamat során valamennyi tagállamnak és érdekelt félnek többszöri lehetősége volt arra, hogy észrevételeket tegyen, beleértve a releváns adatok közlését is; emellett valamennyi igazoló dokumentumot közzétettük honlapunkon¹. Az Európai

---

¹ https://food.ec.europa.eu/plants/pesticides/sustainable-use-pesticides/evaluation-and-impact-assessment_en

Parlament Kutatószolgálatára közzétette a Bizottság hatásvizsgálatának kiinduló értékelését². Konkrétabban a hatásvizsgálat³ részletesen tárgyalja „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia – a vegyi peszticidok használatának és kockázatának, valamint a veszélyesebb peszticidok használatának 50%-os csökkentésére vonatkozó – 2030-ra előirányzott céljai elérésének hatásait. Emellett a hatásvizsgálatot alátámasztó külső tanulmány⁴ értékelte a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiának a peszticidok csökkentésére vonatkozó kötelező céljait az emberi egészségre/a szocio-, makro- és mikroökonómiára, valamint a környezetre gyakorolt lehetséges hatásaik tekintetében. A hatásvizsgálat összefoglalását e válasz melléklete tartalmazza.

A Bizottság megértheti az Országgyűlés azzal kapcsolatos aggályait, hogy fontos a javaslat hatásainak értékelése a tagállamok eltérő kiindulási helyzetének és egyéni körülményeinek összefüggésében. A gyakorlatban e szempontok hatásvizsgálat során történő értékelésének megvalósíthatóságát korlátozta a rendelkezésre álló adatok korlátozottsága, illetve az a tény, hogy a különböző eszközök tárháza, amelyekkel a tagállamok csökkenthetnék a peszticidok használatát és kockázatát, és elérhetnék „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia céljait, igen komplex.

A Bizottság a javaslatban szereplő, az egyes tagállamokban meghatározandó célok közötti különbségtételt szolgáló képlet kidolgozása során figyelembe vette a különböző tagállami helyzetekre vonatkozóan rendelkezésre álló információkat. Ez lehetővé teszi, hogy az egyes tagállamok előrehaladását az adott tagállam alapértéke alapján határozzák meg, a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiában szereplő peszticidcsökkentési szakpolitikai célok felé tett előrehaladás kiszámításával kapcsolatban már megállapított módszertanhoz hasonló módszertan alkalmazásával. Az Országgyűlés által felvetett aggályok szempontjából különösen fontos, hogy a Bizottság a javaslatban olyan megközelítést választott, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a nemzeti célkitűzések meghatározásakor figyelembe vegyék a peszticidhasználat csökkentése terén elért korábbi eredményeket és a peszticidhasználat intenzitását (környezeti terhelés). Azok a tagállamok, amelyek a múltban jelentősen csökkentették a peszticidhasználatot, vagy amelyek peszticidhasználatuk az uniós átlagnál kisebb intenzitású, – erőfeszítéseik figyelembevételével – rugalmasan kevésbé szigorú célokat határozhatnak meg. Másrészt azok a tagállamok, amelyek eddig nem értek el elegendő előrelépést, vagy amelyek peszticidhasználatuk az uniós átlagnál nagyobb intenzitású, kötelesek lesznek ambiciózusabb célokat kitűzni. A Bizottság úgy véli, hogy a nemzeti célok meghatározására szolgáló képlet olyan igazságos és méltányos megközelítést képvisel, amely biztosítja a tagállamok számára a szükséges rugalmasságot a 2030-ra vonatkozó kötelező nemzeti csökkentési céljaik meghatározásában, miközben továbbra is biztosítja az átfogó uniós célok elérését. A célok felső és alsó határértékeinek meghatározása

² [A növényvédő szerek fenntartható használata \(Sustainable use of plant protection products, europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eip/eip-pesticides_en)

³ Lásd: A növényvédő szerek fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálati jelentést tartalmazó bizottsági szolgálati munkadokumentum 6.3.1., 6.3.2. szakasza és 5. melléklete.

⁴ Lásd: Ramboll and Arcadia International, Study supporting the evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its Possible Revision – Final Impact Assessment Report (A peszticidok fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK irányelv értékelését alátámasztó tanulmány és a lehetséges felülvizsgálat hatásvizsgálata – Végleges hatásvizsgálati jelentés), 64. o.

biztosítja, hogy a célok általános szintje fennmaradjon, az általánosan elfogadott közös kötelezettségvállalási elvekkkel összhangban elkerülve ugyanakkor azokat a szélsőséges eseteket, amikor egyes tagállamokat másoknál sokkal nagyobb mértékű hozzájárulásra kérnének.

A Bizottság úgy véli, hogy ahhoz, hogy a nemzeti célokat az átfogó uniós célok igazságos és méltányos teljesítését biztosító módon állapítsák meg, a szakpolitikát uniós szinten kell megvitatni és elfogadni. Ezért a szubszidiaritás elve teljesül, mivel helyénvalóbb, ha ezt a szakpolitikát uniós, nem pedig nemzeti szinten határozzák meg. A Bizottság megjegyzi, hogy a szubszidiaritás azáltal is teljesül, hogy minden tagállam különböző szakpolitikai eszközöket választhat a célok elérése érdekében. A szubszidiaritás ugyanis központi szerepet játszik a Bizottság terményspecifikus szabályok kidolgozásával kapcsolatos megközelítésében, amelyeket az egyes tagállamok saját helyzetük alapján határoznak meg. A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy – amint azt a javaslattal együtt elfogadott szubszidiaritáértékelő táblázat is bizonyítja – a javaslat elfogadása előtt részletesen megvizsgálták és indokolták valamennyi szakpolitika szubszidiaritását és arányosságát.

A Bizottság aktívan részt vesz a tagállamok által a Tanácsban javasolt alternatív módszerek megvitatásában, és e javaslatok közül többnek a modellezése révén technikai támogatást nyújtott. A Bizottság továbbá biztosítani kívánja az Országgyűlést arról, hogy figyelmesen meghallgatja a tagállamok által a javasolt módszertannal kapcsolatban tett számos észrevételt, és elkötelezett amellett, hogy igazságos és méltányos megközelítést biztosítson a célok elérése érdekében.

A Bizottság megérti az Országgyűlésnek a növényvédő szerek használatával kapcsolatos aggályait, miszerint az erre vonatkozó javaslat „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia céljait kizárólag uniós szinten kívánná meghatározni. Bár ez az opció szerepelt a hatásvizsgálatban megvizsgált szakpolitikai lehetőségek között, az azonosított kockázatok miatt – tudniillik hogy az uniós szinten meghatározott, kötelező erejű célok nem teljesülnének – nem részesítették előnyben azt. Ezért a jelenlegi javaslat, amely szerint a tagállamok bizonyos fokú rugalmassággal határozzák meg saját, jogilag kötelező erejű nemzeti célkitűzéseiket, hatékonyabbnak és megfelelőbbnek bizonyult.

A Bizottság tudomásul veszi a tagállamok által a vegyi peszticidek⁵ használatának és kockázatának csökkentése terén már elért eredményeket, amelyek – fenntartásuk esetén – jelentős mértékben hozzá fognak járulni „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia peszticidekkel kapcsolatos célkitűzéseinek 2030-ig történő eléréséhez. Fontos szem előtt tartani azt is, hogy a célok elérése nem feltétlenül vonja maga után az összes peszticid használatának egységes csökkentését, mivel mindegyikre súlyozó tényezőt alkalmaztak, így a legkockázatosabb peszticidek helyett az alacsonyabb kockázatú peszticidek használata által nagyobb előrelépést lehet elérni „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célja – a vegyi peszticidek használatának és kockázatának csökkentése – felé. Ez az alacsony kockázatú alternatívák és precíziós mezőgazdasági technológiák

---

⁵ A 2020-ra vonatkozóan rendelkezésre álló legfrissebb adatok azt mutatják, hogy a 2015–2017-es alapidőszakhoz képest uniós szinten az első cél tekintetében 14%-os, a második célkitűzés esetében pedig 26%-os csökkentést sikerült elérni.

kifejlesztésével, valamint a közös agrárpolitikából származó finanszírozás átmeneti időszakra való rendelkezésre állásával együtt támogatni fogja a tagállamokat e célok elérésében.

A Bizottság komoly figyelmet fordít az Országgyűlés azon aggályaira, melyek szerint a javaslat az adminisztratív terhek aránytalan növekedéséhez vezethet mind a hatóságok, mind a mezőgazdasági termelők számára. A Bizottság úgy véli, hogy az intézkedések arányosak, és nem haladják meg az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikkében meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket. A javaslat keretében begyűjtendő adatok kifejezetten olyan konkrét célokra irányulnak, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a tagállamok és a Bizottság hatékonyan felügyelhesék a javaslat kulcsfontosságú elemeinek végrehajtását. A Bizottság meghallgatja a tagállamok ezzel kapcsolatos aggályait, és nyitott arra, hogy lehetséges kompromisszumokat és működőképes megoldásokat találjon.

Végezetül a Bizottság megérti az Országgyűlés azon aggályait, melyek szerint a javaslat termelés-csökkenéshez és a versenyképességet akadályozó tényezőkhöz vezetne. A bizottsági javaslat célja, hogy az elkövetkező évtizedekben kiegyensúlyozott megközelítést alkalmazzon az élelmezésbiztonság és a fenntartható mezőgazdaság biztosításának szükségességével kapcsolatban. A hatásvizsgálat részletesen megvizsgálta a peszticidek csökkentésének gazdasági hatásait, valamint a lehetséges enyhítő tényezőket. A javaslat célja a fenntarthatóbb mezőgazdaságra való fokozatos átállás a közös agrárpolitika keretében egy ötéves átmeneti időszak alatt nyújtott rendkívüli finanszírozás támogatása révén. Továbbá, amennyiben a társjogalkotók megállapodnak, a javaslat csak néhány év múlva lép hatályba, hatásai pedig fokozatosak lesznek. A Bizottság úgy véli, hogy a biológiai sokféleség és a környezet védelmével, valamint a gazdasági és a szociális védelemmel kapcsolatos tértelenség költségei sokkal súlyosabbak lennének, és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos válság a jövőben pusztító hatással lenne az élelmezésbiztonságra.

A fenti megállapítások a Bizottság által előterjesztett eredeti javaslaton alapulnak, amely jelenleg az Európai Parlament és a Tanács részvételével zajló jogalkotási eljárás szakaszában tart. Az Országgyűlés véleményét a társjogalkotók folyamatban lévő tárgyalásai során a Bizottság képviselői rendelkezésére bocsátották, és e véleményeket a megbeszélések során szem előtt fogják tartani.

Ugyanakkor a Bizottság a közelmúltban új szabályokat fogadott el, hogy megkönnyítse a mikroorganizmusok hatóanyagként való felhasználását növényvédő szerekben és az azokat tartalmazó termékek engedélyezését, a Horizont Európa programon keresztül új növényvédelmi módszerek kidolgozásába ruház be, továbbá támogatja a mezőgazdasági termelőket abban, hogy a közös agrárpolitika keretében kevésbé káros növényvédelmi módszereket alkalmazzanak.

A Bizottság emellett tényszerű elemzést készít az élelmezésbiztonságot meghatározó tényezőkről, beleértve a hosszú és rövid távúakat is, figyelemmel a közelmúltban az Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja és a Covid19-világjárvány miatt bekövetkezett ellátási zavarokra. Ezt az elemzést 2023 elején teszik közzé.

A Bizottság reményét fejezi ki, hogy a válaszlevelében foglalt magyarázatok eloszlatják az Országgyűlés aggályait, és várakozással tekint a további politikai párbeszéd elé.

Tisztelettel:

Maroš Šefčovič
alelnök

Sztella Kiriakídisz
a Bizottság tagja

Melléklet

„A termelőtől a fogyasztóig” stratégia peszticid-csökkentési céljairól szóló hatásvizsgálat összefoglalása

A javaslatot kísérő hatásvizsgálat számos olyan közelmúltbeli kiadvány részletes elemzését⁶ tartalmazza, amelyek becslésekkel szolgálnak „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célkitűzései – többek között a növényvédő szerek csökkentésére vonatkozó célok – megvalósításának gazdasági hatásairól. Ezek a tanulmányok arra a következtetésre jutottak, hogy a peszticidhasználat csökkentése csökkenti az élelmiszer-termelést az EU-ban, és ennek következtében növeli a behozatalt. A hatásvizsgálat kimutatta, hogy ezeket a hatásokat a keresleti oldalon hozott további intézkedések – például az élelmiszer-pazarlás csökkentése vagy a fenntartható élelmiszerek hozzáadottérték-láncai – enyhíthetik. Megvizsgálta továbbá, hogy a támogató intézkedések – például rezisztens kultivárok tenyésztése és biológiai növényvédő szerek felhasználása – hogyan korlátozhatják a célok elérésének a termelékenységre gyakorolt negatív hatásait.

A hatásvizsgálat megállapította, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia célkitűzései a kapcsolódó szakpolitikai területeken – például az ökológiai gazdálkodás fokozása – szintén hozzájárulnának a peszticidek használatának és kockázatának csökkentéséhez. Azt is figyelembe vette, hogy a vegyi peszticidek alternatíváinak és a precíziós gazdálkodási technikáknak a jobb rendelkezésre állása hogyan csökkentheti a peszticidektől való függőséget, ezáltal csökkentve a termelékenységre gyakorolt negatív hatásokat anélkül, hogy a tagállamok további erőfeszítéseket tennének.

A hatásvizsgálat elemezte a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia céljainak elérésével kapcsolatos jelenlegi becslések hiányosságait, mivel azok a gazdasági modellezésre korlátozódtak, és nem értékelték sem minőségileg, sem mennyiségileg a fenntarthatóbb mezőgazdaságtól várt jelentős pozitív környezeti hatást. A Közös Kutatóközpont tanulmányának módszertanát felhasználva, amely az uniós mezőgazdaságra gyakorolt hatások mérésére szolgáló közös agrárpolitikai reformjavaslatok ambiciózus végrehajtásának modelljét mutatta be⁷, a hatásvizsgálat kimutatta, hogy a gazdasági hatás lényegesen kisebb lenne, figyelembe véve a peszticidek csökkentésének jelenlegi tendenciáját, valamint az ökológiai gazdálkodásnak és a precíziós mezőgazdaság javításának hozzájárulását.

A hatásvizsgálat abból indult ki, hogy a meglévő precíziós mezőgazdasági módszerek alkalmazása átlagosan mintegy 20%-kal csökkentheti a peszticidhasználatot. Ha a precíziós gazdálkodási technikákat 2030-ig 35%-kal több földterületen alkalmazzák (ahogyan azt a Közös Kutatóközpont modellje feltételezi), az a terméshozamokra gyakorolt hatás nélkül további 7%-kal csökkentené a peszticidhasználatot. Az ökológiai gazdálkodás területének 25%-ra való növelése további 13%-os peszticidcsökkentést

⁶ Lásd különösen a 6.3.1. szakaszt és az 5. mellékletet.

⁷ Közös Kutatóközpont, *Modelling environmental and climate ambition in the agricultural sector with the CAPRI model* (A környezetvédelmi és éghajlat-politikai törekvések modellezése a mezőgazdasági ágazatban a CAPRI modellel), 2021.

eredményezhet. A Közös Kutatóközpont modelljében ez nem 10%-os, hanem 6%-os hozamvesztésnek felelne meg.

A hatásvizsgálat azt is megállapította, hogy a veszélyesebb peszticidek használatának 50%-os csökkentése („a termelőtől a fogyasztóig” stratégia 2. célkitűzése) várhatóan körülbelül 8–10%-kal csökkenti a vegyi peszticidek használatát és kockázatát („a termelőtől a fogyasztóig” stratégia 1. célkitűzése). Ez a termelői gyakorlatok változásaira, valamint arra vonatkozó feltételezéseken alapult, hogy a magasabb kockázatú anyagokat kevésbé veszélyes vegyi peszticidekkel vagy nem peszticid növényvédő szerekkel helyettesítik-e. A hatásvizsgálat elismerte, hogy néhány veszélyesebb peszticid esetében még nem állnak rendelkezésre alternatívák, és megjegyezte, hogy az 50%-os csökkentési cél továbbra is lehetővé tenné, hogy szükség esetén több veszélyes peszticidet használjanak.

A környezeti kockázatokra gyakorolt hatások mérésének módja bizonyos korlátokba ütközött, mivel nem álltak rendelkezésre megbízható, lebontott statisztikák a peszticidek EU-n belüli használatáról. Amint azt a hatásvizsgálatot alátámasztó külső tanulmány⁸ megállapította, a peszticidekre vonatkozó statisztikák túlságosan összesítettek ahhoz, hogy hatékonyan hozzájáruljanak a környezeti kockázatértékeléshez. A peszticidek használatának az ökoszisztémákra gyakorolt hatásai megalapozott elemzéséhez olyan adatokra van szükség, amelyek megmutatják, hogy mely hatóanyagokat mely növényekre alkalmazzák, valamint azon ökoszisztémák típusait, amelyekben ezek a növények találhatóak. Ezen kívül a kumulatív és a koktélnyújtásra vonatkozó kockázatértékelési módszereket kellene alkalmazni annak megértéséhez, hogy a hatóanyagok, ellenanyagok és kölcsönhatás-fokozók keverékei milyen kölcsönhatással érnek el kombinált hatásokat a peszticidekben. Ez nem volt lehetséges, tekintettel a peszticidhasználatra vonatkozó adatok korlátozott hozzáférhetőségére, amelyet a mezőgazdasági felhasználási és kibocsátási statisztikákról szóló, hamarosan elfogadásra kerülő rendelettel javítani fognak.

A hatásvizsgálat számos olyan egymással összefüggő változót és külső tényezőt is megvizsgált, amelyek hatással lehetnek a mezőgazdasági üzemek jövedelmének a peszticidhasználat csökkenéséből eredő változásaira, és megállapította a versenyképesség és más társadalmi és gazdasági megfontolások között meglévő kompromisszumokat. Figyelembe vette a gazdaságok előrejelzett köztes inputköltségeit, valamint az alternatívák, a precíziós mezőgazdasági technológiák és az ökológiai gazdálkodás terén várható növekedést. Figyelembe vette továbbá a beporzók számának folyamatos csökkenése által az élelmezésbiztonságra és a táplálkozásra gyakorolt

---

⁸ Lásd: Ramboll and Arcadia International, Study supporting the evaluation of Directive 2009/128/EC on the Sustainable Use of Pesticides and Impact Assessment of its Possible Revision – Final Impact Assessment Report (A peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK irányelv értékelését alátámasztó tanulmány és a lehetséges felülvizsgálat hatásvizsgálata – Végleges hatásvizsgálati jelentés), 124. o.

*lehetséges káros hatásokat, valamint a földhasználat változásainak és a biológiai sokféleség romlásának környezeti hatásait*⁹.

---

⁹ *Lásd: A növényvédő szerek fenntartható használatáról és az (EU) 2021/2115 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelethez irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálati jelentést tartalmazó bizottsági szolgálati munkadokumentum 6.3.2. szakasza.*